

Тетяна Тхоржевська,
кандидат історичних наук, доцент,
завідувач кафедри нових медіа та медіадизайну
факультету журналістики, реклами та видавничої справи
Одеського національного університету
імені І. І. Мечникова

Tetiana Tkhorzhevskya,
PhD (History), Associate Professor,
Head of the Department of New Media
and Media Design of the Faculty of Journalism,
Advertising, and Publishing of
Odesa I. I. Mechnikov National University
 <https://orcid.org/0000-0002-4696-4636>
 tvthor@gmail.com

Дар'я Волошко,
магістр факультету журналістики,
реклами та видавничої справи
Одеського національного університету
імені І. І. Мечникова

Daria Voloshko,
Master's Student of the Faculty of Journalism,
Advertising and Publishing of
Odesa I. I. Mechnikov National University
 <https://orcid.org/0009-0002-3694-3855>
 dashavoloshko41@gmail.com

ЩО ПОГАНОВОГО У СЛОВІ «НОВОБУДОВА»: УРБАНІСТИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА В МЕДІА ОДЕСИ

WHAT IS WRONG WITH THE WORD “NEW BUILDING”: URBAN ISSUES IN THE ODESA MEDIA

АНОТАЦІЯ. Серед найголовніших тем світової урбаністичної журналістики є тема власності на землю і доступності житла. В Україні як у медіапросторі, так і в науковому дискурсі, урбаністична журналістика представлена досить скромно. Це робить актуальною мету даної роботи, яка полягає у аналізі висвітлення проблем забудови в Одесі регіональними медіа у 2021 р. Останній довоєнний рік обрано свідомо, оскільки з початком повномасштабної війни змінився порядок денний. У дослідженні використано метод тематичного інформаційного пошуку, за допомогою якого здійснювався пошук матеріалів, так чи інакше пов'язаних з проблемами забудови, у трьох онлайн-медіа («Думська», «УСІ», «Одеське життя») та двох телеканалів («Суспільне Одеса», «7 канал») за 2021 рік. Використовуючи оприлюднені дані моніторингових досліджень, ми вивчили та описали контекст існування медіа в Одесі у 2021 році. У дослідженні також використано метод дискурс-аналізу, за допомогою якого ми намагалися «знайти приховане» і зрозуміти, чому оприлюднюються саме такі матеріали.

Нам вдалося виділити авторитарний дискурс, коли автор(и) декларують істину без пропонування альтернатив. Це особливо добре видно на прикладі медіа, які мають власниками бізнесменів або політиків і просувають потрібний економічний або політичний порядок денний. Гарним прикладом є журналістські розслідування, які стосуються забудовників, що є конкурентами медіавласника. Виходячи з інтердискурсивності тексту, можна відзначити наявність відсилань до прихованого локально-історичного, або, точніше, міфологічного дискурсу «Старої Одеси». Це, на нашу думку, підтверджується негативними конотаціями до слова «новобудова», які містяться у всіх матеріалах, крім замовних: «новобудова» – це щось погане, щось, що порушує звичний порядок речей.

Ключові слова: медіа; локальні медіа; урбаністична журналістика; урбаністична проблематика; новобудова; дискурс.

ABSTRACT. Among the most important topics in the world of urban journalism is the topic of land ownership and housing affordability. In Ukraine, both in the media space and in scientific discourse, urban journalism is represented quite modestly. This makes relevant the goal of this work, which is to analyze the coverage of building development problems in Odesa by regional media in 2021. The last pre-war year was chosen deliberately since, with the beginning of a full-scale war, the agenda changed. The study used the thematic information search method, which was used to search for materials related, in one way or another, to building development issues in

three online media ("Dumska", "USI", "Odeske Zhittya") and two TV channels ("Suspilne Odesa", "7 channel") in 2021. Using published monitoring research data, we studied and described the context of the existence of media in Odesa in 2021. The study also used the discourse-analysis method, with which we tried to "find the hidden" and understand why such materials are published.

We managed to highlight authoritarian discourse when the author(s) declare the truth without offering alternatives. This is especially clearly seen in the example of media owned by businessmen or politicians, which promote the desired economic or political agenda. A good example is journalistic investigations that involve building developers, who are competitors of the media owner. Based on the interdiscursive nature of the text, we can note the presence of references to the hidden local-historical or, more precisely, the mythological discourse of «Old Odesa». This, in our opinion, is confirmed by the negative connotations of the word «new building», which are contained in all materials, except for commissioned ones: «new building» is something bad, something that disrupts the usual order of things.

Keywords: media; local media; urban journalism; urban issues; new building; discourse.

© Т. Тхоржевська, Д. Волошко, 2025

Вступ. Світова урбаністика сьогодні приділяє значну увагу журналістиці, яка вивчає проблеми існування та розвитку міст. Такі міжнародні організації як Urban Journalism Network, United Nations Urban Journalism Academy, Media for Cities від Urban Journalism Institute намагаються залучити журналістів до висвітлення тематики недостатньої кількості житла у великих містах, права власності на землю, громадського публічного простору та багатьох інших. Наприклад, Urban Journalism Network проводить розслідування та оприлюднює матеріали, присвячені нелегальній забудові, невідомим власникам землі, доступності землі / житла для звичайних людей [36]. В українському медіапросторі, на думку урбаністів, подібна проблематика або не висвітлюється локальними медіа, або висвітлюється тенденційно, наприклад, позитивно подаючи дії «забудовників, які на це не заслуговують...» [12]. Отже, актуальним видається дослідження висвітлення урбаністичної проблематики локальними медіа. Виходячи з того, що вся палітра урбаністичної проблематики в межах всієї України не може бути розглянута в межах одної статті, ми зосередились на одному з аспектів цієї загальної проблеми: висвітлення проблем забудови в Одеських регіональних медіа.

В українському науковому дискурсі не надто багато уваги приділялося питанням урбаністичної тематики в локальних медіа. Так, Ю. М. Нестеряк розглядає гіперлокальні медіа та перспективи їх розвитку в Україні [24], Р. М. Вербовий наголо-

шує на відмінності гіперлокальних медіа від традиційних регіональних видань [6]. До проблеми місцевих медіа, зокрема одеського регіону звертаються автори посібника «Місцева преса: посібник для ЗМІ» [17]. Власне урбаністичній журналістиці присвячена робота Л. В. Темченко: авторка аналізує європейський досвід створення локальних урбаністичних медіа та втілення подібних практик в Україні [30]. Важливо звернути увагу на моніторинги, зокрема й місцевих медіа, які проводяться, зокрема ІМІ, ІДПО. У своєму дослідженні ми, у тому числі, звертаємося до матеріалів медіамоніторингів за 2021 рік [15; 21].

Метою роботи є аналіз висвітлення проблем забудови в Одесі регіональними медіа у 2021 р. Рік нами обрано свідомо: з наступного 2022 року медійний порядок денний суттєво змістився у зв'язку з повномасштабним вторгненням. Для реалізації поставленої мети необхідно вирішити декілька **завдань**: 1) проаналізувати контекст функціонування одеських медіа у 2021 році; 2) знайти матеріали, присвячені будівництву / забудові / новобудовам у 2021 році в обраних онлайн-медіа («Думська», «УСІ», «Одеське життя») та телеканалах («Суспільне Одеса», «7 канал»); 3) проаналізувати матеріали та дійти висновків стосовно затребуваності урбаністичної проблематики (на прикладі новобудов) локальними медіа та ймовірних причин саме такого висвітлення означеної тематики.

Методологія. У дослідженні використано метод тематичного інформаційного пошуку, за до-

помогою якого здійснювався пошук матеріалів, так чи інакше пов'язаних з проблемами забудови, у трьох онлайн-медіа та двох телеканалах за весь 2021 рік. За допомогою методу дискурс-аналізу ми намагалися знайти приховані сенси, зрозуміти, чому оприлюднюються саме такі матеріали, адже «дискурс – це сукупність (не)явних правил висловлення у певній ситуації», а «мета дискурс-аналізу – побачити приховане» [35].

Результати й обговорення. Метод дискурс-аналізу вимагає передусім розглянути контекст. Отже, яким був контекст функціонування одеського медіапростору у 2021 році? Згідно даних моніторингу ІДПО за вересень 2021 р., «загальний бал регіону щодо дотримання стандартів журналістики в онлайн-виданнях – 9,64 бали з 12 можливих. Абсолютним лідером у цьому є сайт «Думська» (11,56), а аутсайдером – «УСІ» (8,75)»; найгірше, на думку медіаекспертів, ситуація з балансом думок (0,66 з можливих 2 балів). Матеріали, які містять джінсу, складають 4,3% і стосуються переважно економічної тематики. На сайті УСІ, як зазначають експерти, переважає політична джінса, спрямована проти діючого мера. Місцеві медіа надто багато пишуть на кримінальну тематику (27%); зокрема, «Думська» містить 31 публікацію на теми, пов'язані з криміналом за вересень 2021 р., а «УСІ» 22 публікації. Експерти також зазначають нейтральну тональність та перевагу власного контенту над запозиченим [15]. Моніторинг одеських регіональних медіа також проводив ІМІ у листопаді 2021 р. Фахівцями засвідчуються наступні тенденції: одеські локальні онлайн-медіа (зокрема «Думська» та «УСІ») мало пишуть про ковід, але багато про кримінальні новини, у тому числі пов'язані з пандемією, зокрема сфальшованими сертифікатами [21].

Важливо звернути увагу також на факти порушення свободи слова, які також були зафіксовані ІМІ у 2021 р.: «обмеження для представників ЗМІ у доступі до приміщень Одеської обласної ради та Одеської обласної державної адміністрації» та побиття журналістів 7 каналу [2].

Отже, проблеми з балансом думок, порушення свободи слова і навіть можливість побиття знімальної групи створюють загалом досить гнітюче враження. Очевидно, що для повноти контексту варто звернути увагу на власників місцевих ме-

діа. Медіа «Думська», за даними ІМІ, пов'язують з депутатом О. Гончаренком, телеканал «7 канал» та онлайн-медіа «УСІ» – з будівельною компанією Kadort Group, «Одеське життя» – з видавцем та журналістом Г. Чабановим [32]. Власником «Суспільного» є Національна суспільна телерадіокомпанія України.

Враховуючи контекст, спробуємо проаналізувати матеріали обраних медіа. Видання «Думська» за 2021 р. містить шість матеріалів, які містять слова «будова», «новобудова». Три матеріали розміщені в рубриці «новини компаній» та присвячені будівельній компанії «Будова». Ці матеріали носять виключно компліментарний характер, розповідають про досягнення: «індустриальні будинки», які збирають з окремих елементів «за принципом конструктора Lego», підготовку масштабної презентації нових проєктів, співробітництво «Будови» з провідними архітектурними організаціями України, новації в освітленні житлових комплексів у співробітництві з відомою компанією Expolight, наприклад [4]. Матеріали є, по суті, рекламою, неналежно маркованою, оскільки не містять позначки «реклама». Ще два матеріали, які містять слово «новобудова», присвячені відбудові дитячого садку і спортивного комплексу. Матеріали містять ознаки замовності: замітка, присвячена дитячому садку, не дуже приховано рекламує компанію «Happy time», яка на місці колишнього дитячого садка створює приватний [25]; матеріал, присвячений ремонту спортивного комплексу також досить відверто піарить політика [18]. Проте нас цікавить згадки про новобудову: дискурс-аналіз пропонує шукати приховані сенси. В обох останніх матеріалах слово «новобудова» вжито у негативному значенні: «сусіди спочатку не вірили, коли побачили наш розмах та темпи роботи. Переживали, а раптом чергова новобудова» [25]; «Ми на цих доріжках зустрічалися, приходили батьки, казали: ми не віримо, що це колись закінчиться, ми не віримо, ми впевнені, що ви це все починаєте, щоб потім його знести, щоби тут була новобудова» [18]. Отже, слово «новобудова» вживається в негативному контексті: «новобудова» – це щось погане, щось, що порушує звичний порядок речей. Буквально слід розуміти: люди переживали, що тут буде щось нове, але ні, сталося диво і зав-

дяки зусиллям компанії або політика це місце зберегло свої старі, традиційні функції. Старе виступає як щось добре і зрозуміле, на відміну від нового, яке є шкідливим та незрозумілим. Варто підкреслити, що у матеріалах, які рекламують будівельну компанію, слово «новобудова» вживається у позитивному контексті. Останній зі знайдених матеріалів «Жахливі будинки Одеси: похмурий, відсутній на карті, сповзаючий та діти у «бермудському трикутнику» (фоторепортаж, відео)», створений у жанрі фейлетону, доповнений візуальним контентом. Автор міркує про аварійні будинки, окреслює картину, близьку до апокаліпсису, – забиті вікна, провалені підлога і стеля, падаюча на голову ліпнина, люди, схожі на безхатків, горілка і діти, що граються серед жахливого навколишнього пейзажу [14]. На перший погляд цей текст виглядає дійсно оригінальним журналістським матеріалом публіцистичного стилю з авторськими емоціями. Проте, пам'ятаючи про пошук прихованих сенсів, варто звернути увагу на ідею, що пропонується від імені одної з мешканок: «Поклавши руку на серце я скажу, що тут нема чого реконструювати. Потрібно все знести та відбудувати заново». Ця думка, хоч і неявно, проходить крізь увесь матеріал, тому ймовірність праці на будівельну компанію не виключена. Проте слово «новобудова» вживається у позитивному контексті.

Видання «Одеське життя» містить чотири матеріали, пов'язані з будівництвом та новобудовами. Перший присвячений будинку на вулиці Торговій, який обрушився і згодом був демонтований. Тональність замітки нейтральна, проте авторка відсилає до попередніх матеріалів, у яких йшлося про те, що причиною обвалу будинку стало знесення іншої будівлі, яка стояла поруч. Матеріал не дає прямих причинно-наслідкових зв'язків, але зчитується сум за зруйнованими будівлями: «...немає вже тут ні старої лазні, знесення якої і призвело до обвалу житлового будинку, ні самого колись прибуткового будинку Бенетато» [1]. Так само проблема знесення будівель в історичному центрі порушена в публікації «В Одесі забудовник зніс будинок в унікальному стилі». Так само, з сумом авторка констатує, що на вулиці Канатній знесені гуртожитки одного з вишів, побудовані у стилі конструктивізму

і на цьому місті компанія «Будова» планує збудувати два 24-поверхових будинки [8]. Ще один матеріал «Одеського життя», присвячений новобудовам, стосується також демонтажу старого будинку в історичному районі Молдованки та планів зведення нового житлового комплексу. Тональність матеріалу нейтральна, проте принагідно авторка зазначає, що дозвіл на будівництво отримала жінка депутата від партії, яка пов'язана з мером міста [9]. Останній матеріал у виданні «Одеське життя» присвячений «замороженому» будівництву на схилах у рекреаційній зоні. Кореспондент зазначає, що наразі роботи не проводяться, оскільки були заборонені судом [28]. Загалом видання звертає увагу на проблеми забудови в історичних районах та рекреаційній зоні на морському узбережжі. Тому негативна тональність згадки «новобудов» тут виглядає виправданою. Проте, крім очевидних мотивів, можна побачити і приховані: той самий сум за втраченим старим, звичним.

Видання «Українська Служба Інформації» («УСІ») містить найбільше матеріалів, присвячених будівництву та новобудовам за 2021 рік – 17. Серед них п'ять присвячено тій самій компанії «Будова». Всі матеріали компанію відверто звинувачують: у матеріалах йдеться про корупційну схему з виділенням землі за участю прокуратури, відсутність прозорого відведення земельних ділянок та судові позови, зволікання з оформленням документів на вже отримані квартири, через що мешканці новобудов не можуть влаштувати дітей до школи, початок будівництва багатопверхівок у центрі міста, відсутність дозволів на будівництво від мерії, наприклад [5]. Ще 9 матеріалів присвячені критиці інших будівельних компаній: «Карела Білд» за отримання неправильних дозволів і невеликий розмір планованої парковки, «Інтергал-Буд» за неправомірне отримання земельних ділянок за копійчану ціну, будівництво у рекреаційній зоні, «Мода» за будівництво житлового комплексу на місці колишнього дитячого садку у спальному районі міста, проти чого неодноразово протестували місцеві мешканці, «СПС-Ріелт» за будівництво у рекреаційній зоні, непрозорість отримання дозволів, недопущення на будівництво екологів, «Некст Джен Девелопмент» за знесення старого приміщення лазні у центрі міста та початок будівниц-

тва у зв'язку з чим обрушився сусідній будинок, «Одеса-Сіті» за знесення приміщення старої типографії [31]. Окрім критики будівельних компаній, де використовуються постійно слова на кшталт «скандальний забудовник» [29], видання містить більш збалансовані матеріали, в яких згадуються новобудови. Таких матеріалів 3, вони присвячені прогулянці у парку, обговоренню історико-архітектурного плану міста, де новобудови згадуються в контексті порушення історичної гармонії міста [10], динаміці зміни цін на житло в Одесі, яка представлена у вигляді інфографіки [20]. В усіх матеріалах новобудови згадуються у негативному контексті, але, на відміну від попередніх видань, тут негатив містить переважно раціональні мотиви: новобудови пов'язуються з порушеннями законодавства, критикою місцевої влади, судовими позовами, невиконанням забудовником взятих на себе обов'язків. На перший погляд це виглядає такою безкомпромісною позицією. Проте аналіз контексту дає іншу картину. «УСІ» пов'язують з найпотужнішою будівельною компанією Одеси «KADORR Group». Виходячи з цього позиція журналістів з розкриття скандалів, пов'язаних з іншими забудовниками, виглядає інакше. Відверто замовний матеріал один, він присвячений цінам на новобудови. Тут критики інших забудовників зазначають: «...плюс новобудови – це сучасні інженерні мережі та комунікації. KADORR Group зводить будинки з високоякісних та екологічно безпечних будівельних матеріалів» [11].

Телеканал «Суспільне Одеса» за 2021 рік містить 31 матеріал, що стосується забудови: з них 18 матеріалів стосується незаконної забудови; 8 матеріалів присвячено забудові пляжів. Всі матеріали висвітлюють забудову і забудовників у негативному світлі, один негативно висвітлює екологічну інспекцію, два матеріали також висвітлюють негативно відповідальні органи влади, наприклад [23]. Варто зазначити – у цих матеріалах можемо яскраво побачити безпомічність багатьох представників влади та інших інституцій стосовно дій забудовників. Забудові ансамблю дачі Маразлі присвячено 4 матеріали, які входять у великий цикл новин. Три з них висвітлюють негативно як забудовників, так і відповідальні органи влади. Найбільш цікавим є матеріал у рубриці «Сьогодні. Головне»: у сту-

дії були як активісти-супротивники забудови, так і представник забудовника, вперше за весь цикл новин підіймається тема «третьою невідомої сторони», якій належить земля, де вмирають пам'ятки архітектури. Піднята ця тема була забудовником. Обидві сторони були збалансовано висвітлені [34]. Також цикл новин був стосовно центру тренування собак «Догтаун». З них два матеріали за якими можемо побачити, як суд спочатку визнав будівництво центру незаконним на користь активістів, а потім – законним, на користь забудовників. Забудова і забудовник у всьому циклі висвітлені негативно [7; 16].

Великий цикл новин також був присвячений типографії Фесенка. У двох матеріалах висвітлено, як люди протестують проти робіт на території типографії, постійно звертаються до органів влади, поліції, тощо. Але забудова продовжується, й представник забудовника, якого запросили у студію, дуже агресивно реагує на «супротивників». У всьому циклі забудовник висвітлений негативно [13]. Негативні згадки про новобудови присутні і в матеріалі, що присвячений незаконному будівництву на Лідерсовському бульварі попри заборону суду [3].

Варто зазначити, що, хоча в інших матеріалах стосовно забудови ми не чуємо фразу «незаконна», у всіх них забудовники також висвітлені негативно – це матеріали, де жителі, або певні представники, проти забудови біля своїх домів, схилив біля моря тощо.

Телеканал «7 канал Одеса» містить 17 матеріалів стосовно забудови. З них чотири матеріали про негативний вплив забудови (наприклад, обвалення через забудову / відсутність місця на пляжах) та супротив людей проти забудови, один – про нове архітектурне законодавство [33]. Усі п'ять матеріалів висвітлюють забудовників негативно.

Матеріали стосовно незаконної забудови присутні у чотирьох циклах новин. Це матеріал стосовно судових процесів ЖК «GRAF у моря», комплексу Felicita, через будову якого пішли тріщини по сусідньому будинку, а сама будова не відповідала заявленим раніше планам; типографії Фесенка, ЖК Sun City, де жителі потребували зупинити будівництво та викликали поліцію. У всіх матеріалах наявне негативне висвітлення забудовника і новобудов, наприклад [22]. Також був окремий матеріал стосовно забудови

Міжрейсової бази [27] з негативним висвітленням забудовника. Зазначимо, що у матеріалах «7 каналу» немає негативного висвітлення представників влади та інституцій, на відміну від «Суспільного».

Варто зазначити позитивне висвітлення проєктів та дій забудовника KADORR Group [26], зокрема голови компанії Аднана Ківана як особистості [19].

Висновки. Нам вдалося виділити авторитарний дискурс, коли автор(и) декларують істину без пропонування альтернатив. Це особливо добре видно на прикладі медіа, які мають власниками бізнесменів або політиків і просувають потрібний економічний або політичний порядок денний. Гарним прикладом є журналістські розслідування, які стосуються забудовників, що є конкурентами медіавласника. Цей висновок цілком узгоджується з даними моніторингу, де йдеться про невисокий рівень дотримання стандарту балансу думок і стосується таких медіа як «УСІ», «Думська» та «7 канал». Інша ситуація на телеканалі «Суспільне. Одеса»: лише тут є матеріали, які надають слово як представникам забудовника, так і представникам супротивників забудови.

Виходячи з інтердискурсивності тексту, можна підкреслити наявність відсилань до прихованого локально-історичного, або, точніше, міфологічного дискурсу «Старої Одеси». Це, на нашу думку, підтверджується негативними конотаціями до слова «новобудова», які містяться у всіх матеріалах, крім замовних: «новобудова» – це щось погане, щось, що порушує звичний порядок речей.

Список використаної літератури

1. Адреса є, а будинку немає: в Одесі демонтували будівлю, що обрушилася на Торговій (фото). *Одеське життя*. URL: <https://odessa-life.od.ua/news/adres-est-a-doma-net-v-odesse-demontirovali-obrushivsheesja-zdanie-na-torgovoj-foto> (дата звернення: 12.02.2025).
2. Барометр свободи слова за лютий 2021 року (оновлено). *Інститут масової інформації*. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/barometr-svobody-slova-za-lyutyj-2021-roku-i37963> (дата звернення: 18.01.2025).
3. Будівництво на Лідерсовському бульварі, 7, де були тенісні корти, продовжується попри заборону суду. Офіційний канал Суспільне Одеса : відеосервіс YouTube. URL: <https://youtu.be/o5JDL366neQ?si=czMpEfo6z14KkyaK> (дата звернення: 14.01.2025).
4. «Будова» домовилася з відомою світлотехнічною компанією Expolight про новий спільний проєкт в Одесі (новини компаній). *Думська*. URL: <https://dumskaya.net/news/budova-dogovorilas-s-izvestnoy-svetotekhnicheskoy-144825/ua/> (дата звернення: 10.02.2025).
5. «Будова» забудовує Канатну без погодження з мерією. Українська служба інформації. URL <https://usonline.com/budova-zastraivaet-kanatnuju-bez-soglasovaniya-s-meriej/> (дата звернення: 13.02.2025).
6. Вербовий Р. М. Гіперлокальні медіа як різновид ЗМІ: визначення поняття, функції, видова характеристика. *Держава та регіони, серія: Гуманітарні науки*. 2015. № 2 (41). С. 73-77.
7. Відновлення робіт на території друкарні Фесенка (Сьогодні.Головне). Офіційний канал Суспільне Одеса : відеосервіс YouTube. URL: <https://youtu.be/0GhudI-d1UQ?si=0EhvEPYtDgizBDDD> (дата звернення: 14.01.2025).
8. В Одесі забудовник зніс будинок в унікальному стилі (фото, відео). *Одеське життя*. URL: <https://odessa-life.od.ua/news/v-odesse-zastrojshhik-snez-zdanie-postroennoe-v-unikalnom-stile-foto-video> (дата звернення: 12.02.2025).
9. В Одесі зносять будівлю на Прохоровській (фото, відео). *Одеське життя*. URL: <https://odessa-life.od.ua/news/v-odesse-snosjat-zdanie-na-prohorovskoj-foto-video> (дата звернення: 12.02.2025).
10. В Одесі обговорювали виправлений історико-архітектурний план: що змінилося (фото). *Українська служба інформації*. URL: <https://usonline.com/v-odesse-obsuzhdali-ispravlenyj-istoriko-arhitekturnyj-plan-cto-izmenilos-foto/> (дата звернення: 13.02.2025).
11. В Одесі дорожчать квартири: який район інвестори вважають привабливим. *Українська служба інформації*. URL <https://usonline.com/v-odesse-dorozhajut-kvartiry-kakoj-rajon-investory-schitajut-privlekatelnym> (дата звернення: 13.02.2025).
12. Дев'ятко К. Урбаністика – це не активізм. Чого бракує в медіа громадським організаціям, які

- займаються міським середовищем. *Детектор медіа*. URL: <https://cs.detector.media/community/texts/184434/2021-07-15-urbanistyka-tse-ne-aktyvizm-chogo-brakuie-v-media-gromadskym-organizatsiyam-yaki-zaumayutsya-miskym-seredovyshchem/> (дата звернення: 18.01.2025).
13. Друкарня Фесенка в Одесі: місцеві заявили про підготовку до зносу, забудовник заперечує. Офіційний канал Суспільне Одеса : відеосервіс YouTube. URL: <https://youtu.be/qerXm205X2I?si=cNWJZdwYxJFkhpU7> (дата звернення: 14.01.2025).
14. Жажливі будинки Одеси: похмурий, відсутній на карті, сповзаючий та діти у «бермудському трикутнику» (фоторепортаж, відео). *Думська*. URL: <https://dumskaya.net/news/samye-strashnye-doma-odessa-mrachnyu-otsutstvuyu-144069/ua/> (дата звернення: 10.02.2025).
15. Звіт моніторингу за вересень 2021 року – Одеська область. *Інститут демократії імені Пуліпа Орлика*. URL: <https://idpo.org.ua/reports/4350-zvit-monitoringu-za-veresen-2021-roku-odeska-oblast.html> (дата звернення: 18.01.2025).
16. Зносити центр дресування собак не будуть. Офіційний канал Суспільне Одеса : відеосервіс YouTube. URL: https://youtu.be/s2dWt9o5rO4?si=u6PFvPsEX4_GD6pB (дата звернення: 14.01.2025).
17. Іванова О., Мойсеева О., Стеблина Н. Місцева преса: посібник для ЗМІ. Як регіональним журналістам працювати за часів нових медіа та кризи демократії / під ред. О. Іванової. Київ: ТОВ «Бізнесполіграф», 2019. 232 с.
18. Капітальний ремонт завершено: у спорткомплексі «Олімпієць» відновилися тренування. *Думська*. URL: https://dumskaya.net/news/olimpietc_206-157585/ua/ (дата звернення: 10.02.2025).
19. Ківан Аднан увійшов до рейтингу 100 найбагатших українців. 7 канал (@7kanalOdesa) : відеосервіс YouTube. URL: <https://youtu.be/QsKdK4uRZXc?si=WaHVdhwyx2PhNTjP> (дата звернення: 18.01.2025).
20. Коронавірус не заважає: в Одесі дорожчає нерухомість (інфографіка). *Українська служба інформації*. URL <https://usonline.com/koronavirus-ne-pomeha-v-odesse-dorozhaet-nedvizhimost-infografika/> (дата звернення: 13.02.2025).
21. 47% матеріалів про коронавірус у регіональних онлайн-медіа – про статистику: дослідження ІМІ. *Інститут масової інформації*. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/47-materialiv-pro-koronavirus-v-regionalnyh-onlajn-media-pro-statystyku-doslidzhennya-imi-i42563> (дата звернення: 18.01.2025).
22. Мешканці Бочарова, 55, вимагають зупинити будівництво ЖК Sun City. 7 канал (@7kanalOdesa) : відеосервіс YouTube. URL: https://youtu.be/54sQsQpmQX0?si=C1OeOU4lB_ooguzn (дата звернення: 17.01.2025).
23. На Французькому бульварі відбулася акція проти забудови пляжу колишнього санаторію «росія». Офіційний канал Суспільне Одеса : відеосервіс YouTube. URL: https://youtu.be/tZP4usHgni0?si=Tk4-cS9La_SN8weU (дата звернення: 12.01.2025).
24. Нестеряк Ю. М. Гіперлокальні медіа: перспективи для України. *Наукові записки інституту журналістики*. 201. Том 56. С. 130–134.
25. Покинутий дитсадок на селищі Котовського здали в оренду: приватники обіцяють зробити новий та упорядкувати територію. *Думська*. URL: <https://dumskaya.net/news/deputat-gorsoveta-ot-opzzh-zabrала-byvshiy-vedom-147252/ua/> (дата звернення: 10.02.2025).
26. Про такі проєкти багато хто мріяв, але тільки KADORR Group наважився створити справжнє «місто в місті». 7 канал (@7kanalOdesa) : відеосервіс YouTube. URL: <https://youtu.be/rgdwsc1eRak?si=TvfMC9Gf9lZG1SF6> (дата звернення: 17.01.2025).
27. Справа проти забудови Міжрейсової бази – знову крок назад? 7 канал (@7kanalOdesa) відеосервіс YouTube. URL: https://youtu.be/376YXyV8DIQ?si=GI_ka4ZCUS8KEGFI (дата звернення: 17.01.2025).
28. Будмайданчик «Аркадія» в Одесі: як виглядає «заморожене» будівництво на Трасі здоров'я? (Фото). *Одеське життя*. URL: <https://odessa-life.od.ua/news/strojploshhadka-arkadija-v-odesse-kak-vygljadit-zamorozhennaja-strojka-na-trasse-zdorovja-foto> (дата звернення: 12.02.2025).
29. Скандальний забудовник «вибив» дозвіл на торговий центр на Черемушках. *Українська служба інформації*. URL <https://usonline.com/skandalnyj-zastrojshhik-vybil-razreshenie-na-torgovuj-centr-na-cheremushkah/> (дата звернення: 13.02.2025).
30. Темченко Л. В. Урбаністичні медіапрактики: європейський та український досвід. *Communications*

- and *Communicative Technologies*. 2020. Вип. 20. С.80–87.
31. У центрі Одеси знесли фасад старовинної друкарні (фото, відео). *Українська служба інформації*. URL: <https://usonline.com/v-centre-odessy-snesli-fasad-starinnoj-tipografii-foto-video/> (дата звернення: 13.02.2025).
 32. Хто впливає на одеські ЗМІ? *Інститут масової інформації*. URL: <https://imi.org.ua/articles/hto-vplivae-na-odeski-zmi-i162> (дата звернення: 15.02.2025).
 33. Чим загрожує нове архітектурне законодавство. 7 канал (@7kanalOdesa) : відеосервіс YouTube. URL: <https://youtu.be/xwDfVcfE9Sk?si=AHCO268hIsKU0yKp> (дата звернення: 15.01.2025).
 34. Юрій Нікітін та Ігор Фомічов про ситуацію навколо Дачі Маразлі (Сьогодні.Головне). Офіційний канал Суспільне Одеса : відеосервіс YouTube. URL: <https://youtu.be/NN6fNZW-ydg?si=1JjEYhOKMLJpA-qe> (дата звернення: 13.01.2025).
 35. Як аналіз дискурсу може розпізнати загрози національній безпеці. Просвітницькі матеріали. Серія: Свобода слова і національна безпека. Київ : УНЦПД, 2022. 25 с.
 36. Investigations – Urban Journalism Network. *Urban Journalism Network*. URL: <https://urbanjournalism.org/investigations/> (дата звернення: 13.01.2025).
- ### References
- Odeske zhyttia. (2021, March 9). Adresa ye, a budynku nemaie: v Odesi demontuvaly budivliu, shcho obrushylasia na Torhovii (foto) [There is an address, but there is no house: In Odesa, a building that collapsed on Torhova Street was dismantled (photo)]. <https://odessa-life.od.ua/news/adres-est-a-domanet-v-odesse-demontirovali-obrushivsheelja-zdanie-na-torgovoj-foto>
- Instytut masovoi informatsii. (2021, March 5). Barometr svobody slova za liutyi 2021 roku (onovleno) [Freedom of speech barometer for February 2021 (updated)]. <https://imi.org.ua/monitorings/barometr-svobody-slova-za-lyutyj-2021-roku-i37963>
- Suspilne Odesa. (2021, December 1). *Budivnytstvo na Lidersovskomu bulvari, 7, de buly tenisni korty, prodovzhuietsia popry zaboronu sudu* [Construction at 7 Lidersovsky Boulevard, where tennis courts used to be, continues despite a court ban] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/o5JDL366neQ?si=czMPe-f06z14KkyaK>
- Dumska. (2021, June 5). “Budova” domovylasia z vido-moiu svitlotekhnichnoiu kompaniieiu Expolight pro novyi spilnyi projekt v Odesi [“Budova” has agreed with the well-known lighting company Expolight on a new joint project in Odesa]. <https://dumskaya.net/news/budova-dogovorilas-s-izvestnoy-svetotekhnicheskoy-144825/ua/>
- Ukrainska sluzhba informatsii. (2021, December 16). “Budova” zabudovuie Kanatnu bez pohodzhennia z meriieiu [“Budova” is building up Kanatna Street without the consent of the city hall]. <https://usonline.com/budova-zastraivaet-kanatnuju-bez-soglasovanija-s-mjeriej/>
- Verbovyi, R. M. (2015). Ghiperlokalni media yak ryznovy ZMI: vyznachennia poniattia, funktzii, vydova kharakterystyka [Hyperlocal media as a type of media: Definition, functions, specific characteristics]. *Derzhava ta rehiony. Seriia: Humanitarni nauky*, 2(41), 73–77.
- Suspilne Odesa. (2021, August 4). *Vidnovlennia robit na terytorii drukarni Fesenka (Sohodni. Holovne)* [Resumption of work on the territory of the Fesenko printing house (Today. Main)] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/0GhudI-d1UQ?si=0EhvEPYtDgizBDDD>
- Odeske zhyttia. (2021, March 22). V Odesi zabudovnyk znis budynok v unikalnomu styli (foto, video) [In Odesa, a building developer demolished a house in a unique style (photo, video)]. <https://odessa-life.od.ua/news/v-odesse-zastrojshhik-snes-zdanie-postroennoe-v-unikalnom-stile-foto-video>
- Odeske zhyttia. (2021, April 12). V Odesi snosiat budivliu na Prokhorovskii (foto, video) [A building on Prokhorovska Street is being demolished in Odesa (photo, video)]. <https://odessa-life.od.ua/news/v-odesse-snosjat-zdanie-na-prohorovskoj-foto-video>
- Ukrainska sluzhba informatsii. (2021, June 10). V Odesi obhovoriuvaly vypravleni istoriko-arkhitekturnyi plan: shcho zminylosia (foto) [In Odesa, the revised historical and architectural plan was discussed: What has changed (photo)]. <https://usonline.com/v-odesse-obsuzhdali-ispravlenyj-istoriko-arhitekturnyj-plan-chto-izmenilos-foto/>
- Ukrainska sluzhba informatsii. (2021, December 31). V Odesi dorozhchaiut kvartyry: yakyi raion investory vvazhaiut pryvablyvym [Apartments are getting more expensive in Odesa: Which area do investors find attractive]. <https://usonline.com/v-odesse-dorozhajut-kvartiry-kakoj-rajon-investory-schitajut-privlekatelny>

- Deviatko, K. (2021, July 15). Urbanistyka – tse ne aktyvizm. Choho brakuie v media hromadskym orhanizatsiiam, yaki zainimaiutsia miskym seredovyschem [Urbanism is not activism. What is missing in the media for civic organizations dealing with the urban environment]. *Detektor Media*. <https://cs.detektor.media/community/texts/184434/2021-07-15-urbanistyka-tse-ne-aktyvizm-chogo-brakuie-v-media-gromadskym-organizatsiyam-yaki-zaymayutsya-miskym-seredovyschem/>
- Suspilne Odesa. (2021, May 11). *Drukarnia Fesenska v Odesi: Mistsievi zaiavlyly pro pidhotovku do znosu, zabudovnyk zaperechuie* [Fesenko printing house in Odesa: Locals announced preparations for demolition, developer denies] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/qepXm205X2I?si=cNWJZdwYxJFkhpU7>
- Dumska. (2021, May 28). Zhakhlyvi budynky Odesy: pokhmuryi, vidsutnii na karti, spovzaiuchyi ta dity u “bermudskomu trykutnyku” (fotoreportazh, video) [Horrible houses in Odesa: Gloomy, missing on the map, creeping and children in the “Bermuda triangle” (photo report, video)]. <https://dumskaya.net/news/samye-strashnye-doma-odessy-mrachnyy-ot-sutstvuyyu-144069/ua/>
- Instytut demokratyi imeni Pylypa Orlyka. (2021, October 8). Zvit monitorynhu za veresень 2021 roku – Odeska oblast [Monitoring report for September 2021 – Odesa region]. <https://idpo.org.ua/reports/4350-zvit-monitorynhu-za-veresen-2021-roku-odeska-oblast.html>
- Suspilne Odesa. (2021, June 29). *Znosyty tsentr dresuvannya sobak ne budut* [The dog training center will not be demolished] [Video]. YouTube. https://youtu.be/s2dWt9o5rO4?si=y6PFvPsEX4_GD6pB
- Ivanova, O., Moiseieva, O., & Steblyna, N. (2019). *Misceva presa: posibnyk dlja ZMI. Jak rehionalnym zhurnalistam pracjuvaty za chasiv novykh media ta kryzy demokratiji* (O. Ivanova, Ed.). Kyiv: TOV «Biznespolihraf», 232 p.
- Dumska. (2021, December 29). Kapitalnyj remont zaverшено: u sportkompleksi «Olimpijec» vidnovylsja trenuvannja [The major renovation has been completed: training has resumed at the «Olimpijets» sports complex]. https://dumskaya.net/news/olimpietc_206-157585/ua/
- 7 kanal (@7kanalOdesa). (2021, November 4). *Kivan Adnan uvijshov do rejtyngu 100 najbaghatshikh ukrajinciv* [Kivan Adnan entered the ranking of the 100 richest Ukrainians] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/QsKdK4uRZXC?si=WaHVdhwyx2PhNTjP>
- Ukrajinsjka sluzhba informacii. (2021, July 6). Koronavirus ne zavazhaje: v Odesi dorozhchaje nerukhomistj (infoghrafika) [Coronavirus does not hinder: real estate prices are rising in Odessa (infographics)]. <https://usionline.com/koronavirus-ne-pomeha-v-odesse-dorozhaet-nedvizhimost-infoghrafika/>
- Instytut masovoji informacii. (2021, November 9). 47% materialiv pro koronavirus u rehionalnykh onlajn-media – pro statystyku: doslidzhennja IMI [47% of coronavirus materials in regional online media are about statistics: IMI (Institute of Mass Information) study]. <https://imi.org.ua/monitorings/47-materialiv-pro-koronavirus-v-regionalnyh-onlajn-media-pro-statystyku-doslidzhennja-imi-i42563>
- 7 kanal (@7kanalOdesa). (2021, November 22). *Meshkanci Bocharova, 55, vymaghajutj zupynyty budivnyctvo ZhK Sun City* [Residents of Bocharova, 55, demand to stop the construction of the Sun City residential complex] [Video]. YouTube. https://youtu.be/54sQsQpmQX-0?si=C1OeOU4IB_ooguzn
- Suspilne Odesa. (2021, April 12). *Na Francuzjkomu buljvari vidbulasja akcija proty zabudovy pljazhu kolyshnjogho sanatoriju «rosija»* [A protest against the development of the beach of the former sanatorium «russia» took place on French Boulevard] [Video]. YouTube. https://youtu.be/tZP4usHgni0?si=Tk4-cS9La_SN8weU
- Nesteriak, Yu. M. (2014). Ghiperlokalni media: perspektyvy dlja Ukrajiny [Hyperlocal media: prospects for Ukraine]. *Naukovi zapysky instytutu zhurnalistyky*, 56, 130–134.
- Dumska. (2021, July 14). Pokynutyj dytsadok na selyshhi Kotovskogho zdaly v orendu: pryvatnyky obicjajutj zrobyty novyj ta uporiadkuvaty terytoriju [An abandoned kindergarten in the village of Kotovskoho has been leased: private owners promise to build a new one and improve the territory]. <https://dumskaya.net/news/deputat-gorsoveta-ot-opzzh-zabrala-byvshiy-vedom-147252/ua/>
- 7 kanal (@7kanalOdesa). (2021, July 27). *Pro taki projekty baghato khto mrijav, ale tiljky KADORR Group navazhyvsja stvoryty spravzhnje «misto v misti»* [Many people dreamed of such projects, but only KADORR Group dared to create a true «city within a city»] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/rgdwsc1eRak?si=TvfMC9Gf9lzG1SF6>
- 7 kanal (@7kanalOdesa). (2021, March 2). *Sprava proty zabudovy Mizhrejsovoji bazy – zнову krok nazad?* [The case against the development of the Inter-Reach Base – another step backwards?] [Video]. YouTube.

- https://youtu.be/376YXyV8DIQ?si=GI_ka4ZCUS-8KEGFI
- Odesjke zhyttja. (2021, January 23). Strojploshhadka «Arkadyja» v Odesse: kak vyghljadyt «zamorozhennaja» strojka na Trasse zdorov'ja? (foto) [«Arkadia» construction site in Odessa: what does the «frozen» construction site on the Health Route look like? (photo)]. <https://odessa-life.od.ua/news/strojploshhadka-arkadija-v-odesse-kak-vygljadit-zamorozhennaja-strojka-na-trasse-zdorovja-foto>
- Ukrajinsjka sluzhba informacii. (2021, December 21). Skandal'nyj zabudovnyk «vybyv» dozvil na torghovyj centr na Cheremushkakh [The scandalous building developer «knocked out» a permit for a shopping center in Cheremushki]. <https://usionline.com/skandalnyj-zastrojshhik-vybil-razreshenie-na-torgovyj-centr-na-cheremushkah/>
- Temchenko, L. V. (2020). Urbanistychni mediapraktyky: jevropejskij ta ukrajinskij dosvid [Urban media practices: European and Ukrainian experience]. *Communications and Communicative Technologies*, 20, 80–87.
- Ukrajinsjka sluzhba informacii. (2021, July 26). U centri Odesy znesly fasad starovynnoji drukarni (foto, video) [The facade of an old printing house was demolished in the center of Odessa (photo, video)]. <https://usionline.com/v-centre-odessy-snesli-fasad-starinnoj-tipografii-foto-video/>
- Instytut masovoji informacii. (2017, April 20). Khto vplyvaje na odesjki ZMI? [Who influences the Odesa's media?]. <https://imi.org.ua/articles/hto-vplyvae-na-odeski-zmi-i162>
- 7 kanal (@7kanalOdesa). (2021, November 9). Chym zaghrozhuje nove arkhitekturne zakonodavstvo [What are the threats posed by the new architectural legislation?] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/xwD-fVcfE9Sk?si=AHCO268hIsKU0yKp>
- Suspil'ne Odesa. (2021, February 10). Jurij Nikitin ta Ighor Fomichov pro sytuaciju navkolo Dachi Marazli (Sjoghodni.Gholovne) [Yuriy Nikitin and Igor Fomichev on the situation around the Marazli villa (Today. Main)] [Video]. YouTube. <https://youtu.be/NN6fNZW-ydg?si=1JjEYhOKMLJpA-qe>
- Prosvitnycjki materialy. (2022). Jak analiz dyskursu mozhe rozpiznaty zaghrozy nacional'nij bezpeki [How discourse analysis can identify threats to national security]. *Svoboda slova i nacional'na bezpeka*, Kyiv: UNCPD, 25 p.
- Urban Journalism Network. (n.d.). Investigations – Urban Journalism Network. <https://urbanjournalism.org/investigations/>

Надіслано до редакції 13.03.2025 р.